

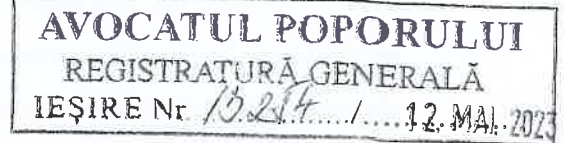

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Str. George Vraca nr. 8. Sector 1. București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Simion Ticu
Primar al comunei Ciohorăni, județul Iași

RECOMANDAREA
Nr. 72 din 12. MAI. 2023

În vederea garantării la nivel constituțional a drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, Constituția României a creat instituția Avocatul Poporului, consacrată în Titlul II, capitolul IV, art. 58-60, ceea ce îi conferă acesteia trăsături juridice particulare.

În concordanță cu prevederile art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului poate emite recomandări care vizează ilegalitatea „actelor sau faptelor administrative. Sunt asimilate actelor administrative tăcerea organelor administrației publice și emiterea tardivă a actelor.”

În data de 29.09.2022, pe site-ul www.stirileprotv.ro, a fost publicat articolul de presă intitulat „*Un taximetrist a fost înjunghiat și jefuit de un client adolescent. «S-a trezit cu cuțitul la gât»*”, în care se relatează despre săvârșirea unor fapte cu caracter penal de către un minor în vârstă de ani din comuna Ciohorăni, județul Iași.

În vederea verificării unei posibile încălcări a prevederilor art. 49 din Constituția României privind protecția copiilor și a tinerilor, ne-am adresat Inspectoratului de Poliție Județean (IPJ) Iași, Primăriei comunei Ciohorăni, județul Iași și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Iași.

În urma demersurilor întreprinse, s-au constatat curențe la nivelul compartimentului de asistență socială organizat la nivelul comunei Ciohorăni, județul Iași (SPAS Ciohorăni) în ceea ce privește identificarea minorului ca fiind în situație de risc, întocmirea documentației prevăzute de lege, monitorizarea situației acestuia și acordarea serviciilor specifice. Astfel, deși din analiza răspunsurilor primite a rezultat că, anterior

săvârșirii faptelor cu caracter penal la care se făcea referire în presă, minorul

a fost expus în familie și în comunitate unui cumul de factori de risc în sensul art. 5 alin. (1) lit. b), alin. (2) lit. c) și alin. (4) lit. b) din Metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 691/2015, respectiv din punct de vedere economic („familia nu figurează în evidențele primăriei cu venituri”), social (ambii părinți plecați în străinătate, copilul rămânând în grija bunicii paterne) și educațional (copilul nu urma o formă de învățământ), minorul „nu a fost în evidențele Primăriei comunei Ciohorăni”.

Potrivit art. 118 alin. (1) lit. a), d) și g) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în domeniul protecției copilului, serviciul public de asistență socială: monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor; elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor și/sau prestațiilor și acordă aceste servicii și/sau prestații, în condițiile legii; vizitează, periodic, la domiciliu, familiile care au în îngrijire copii cu părinți plecați la muncă în străinătate.

În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1) din Metodologia de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 691/2015, serviciul public de asistență socială are **obligația de a identifica cu prioritate copiii aflați în situație de risc din unitatea lor administrativ-teritorială**. Conform art. 5 alin. (1) lit. b), alin. (2) lit. c) și alin. 4 lit. b) din același act normativ, copilul poate fi în situație de risc în familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui dacă părintele unic susținător sau ambii părinți sunt fără ocupație ori în șomaj, părintele unic susținător sau ambii părinți sunt plecați la muncă în țară sau în străinătate, respectiv familia are unul sau mai mulți copii cu vârstă școlară care nu frecventează cursurile unei forme de învățământ obligatoriu.

În procesul de identificare a nevoilor comunității, potrivit art. 114 alin. (1) și (2) din Legea nr. 272/2004, autoritățile administrației publice locale au **obligația de a implica colectivitatea locală**. În acest sens, în conformitate cu prevederile art. 9 lit. a) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015, pentru desfășurarea activității de identificare a situațiilor de risc și planificarea intervențiilor, serviciul public de asistență socială are obligația de a realiza o listă a resurselor existente la nivel local care să cuprindă, printre altele, instituțiile și organizațiile care pot sprijini serviciul public de asistență socială în identificarea familiilor vulnerabile: școala, poliția, biserica, medicul de familie, etc. Mai mult, conform art. 7 alin. (3) din același act normativ, persoanele de la nivel local care, prin natură profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc, respectiv polițistul, medicul de

familie, cadrele didactice, asistentul medical, mediatorul școlar, mediatorul sanitar, asistentul medical comunitar, completează fișa de observație, potrivit competențelor legale și o transmit în termen de maximum 48 de ore serviciului public de asistență socială.

Potrivit prevederilor art. 2 lit. c) și d) și art. 7 alin. (1) și (2) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015, în activitatea de identificare a situației de risc la care poate fi supus copilul, serviciul public de asistență socială utilizează fișa de observație și fișa de identificare a riscurilor. **Fișa de identificare a riscurilor** este documentul completat de reprezentanții serviciului public de asistență socială la domiciliul familiei pentru care există suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc pentru copil, iar **fișa de observație** este documentul completat de reprezentanții serviciului public de asistență socială și de toți profesioniștii de la nivel local care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc pentru copil. Conform art. 10 alin. (1) și art. 13 alin. (1) din același act normativ, în situația în care în urma completării fișei de identificare a riscurilor se confirmă existența a cel puțin uneia dintre situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) - (6), în termen de 30 de zile de la completare, reprezentantul serviciului public de asistență socială întocmește **planul de servicii**. Mai mult, serviciul public de asistență socială are obligația de a vizita la domiciliu toate familiile cu copii pentru care nu a fost completată fișa de identificare a riscurilor din unitatea administrativ-teritorială, în vederea identificării tuturor copiilor aflați în situație de risc.

Potrivit art. 2 alin. (3), (4) și (6) din Procedura de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și serviciile de care aceștia pot beneficia, aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 691/2015, serviciul public de asistență socială are obligația de a se deplasa la adresa la care sunt îngrijiti copiii cu ambii părinți sau cu părintele unic sustinător plecați în străinătate și de a verifica dacă sunt respectate prevederile art. 104-105 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Serviciul public de asistență socială are obligația de a se deplasa și la domiciliul copiilor cu un singur părinte plecat în străinătate și al copiilor reveniți în țară după o perioadă de ședere în străinătate alături de părinți mai mare de un an. În situația în care constată că nu există persoana desemnată potrivit prevederilor art. 104 alin. (2) și (3) din Legea nr. 272/2004¹, serviciul public de asistență socială are obligația de a informa în scris persoana în îngrijirea căreia se află copilul cu privire la prevederile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 272/2004². Cu ocazia vizitei la domiciliu,

¹ Art. 104 (...) (2) Notificarea va conține, în mod obligatoriu, desemnarea persoanei care se ocupă de întreținerea copilului pe perioada absenței părinților sau tutorelui, după caz. (3) Confirmarea persoanei în întreținerea căreia va rămâne copilul se efectuează de către instanța de tutelă, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

² Art. 16 (...) (2) Cel care ia un copil pentru a-l îngriji sau proteja temporar, până la stabilirea unei măsuri de protecție în condițiile legii, are obligația de a-l întreține și, în termen de 48 de ore, de a anunța autoritatea administrației publice locale în a cărei rază teritorială își are sediul sau domiciliul.

reprezentantul serviciului public de asistență socială completează fișa de identificare a riscurilor prevăzută la art. 7 alin. (1) lit. b) din anexa nr. 2 la hotărâre.

Conform art. 4 lit. a) - c) din Procedura aprobată prin HG nr. 691/2015, în vederea sprijinirii familiilor pentru creșterea și îngrijirea copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate, serviciul public de asistență socială: urmărește menținerea relațiilor personale ale copiilor cu părinții care sunt plecați la muncă în străinătate; organizează programe de educație parentală destinate persoanelor care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului după plecarea celuilalt părinte la muncă în străinătate; organizează întâlniri trimestriale sau ori de câte ori este necesar cu persoanele care se ocupă de creșterea și îngrijirea copiilor, precum și cu părintele care se ocupă de creșterea și îngrijirea copilului după plecarea celui de al doilea părinte la muncă în străinătate.

Față de considerentele de fapt și de drept, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României, ale art. 15 alin. (2), art. 16 alin. (1) și art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului, respectiv apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, emit prezenta:

RECOMANDARE

- I. Primarul comunei Ciohorăni, județul Iași, urmează ca, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, să ia toate măsurile legale care să conducă la:
 1. Identificarea tuturor copiilor din comunitate aflați în situație de risc, conform art. 5 și art. 6 din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015, cu precădere prin:
 - a) colaborarea cu instituțiile care pot sprijini serviciul public de asistență socială în identificarea familiilor vulnerabile: școala, poliția, biserica, medicul de familie, potrivit art. 9 lit. a) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015;
 - b) implicarea membrilor Consiliului Comunitar Consultativ, în conformitate cu art. 114 din Legea nr. 272/2004;
 - c) informarea în scris a persoanelor de la nivel local care, prin natura profesiei, intră în contact cu copiii din comunitate și au suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc, asupra obligației de a completa fișa de observație și de a o transmite în termen de maximum 48 de ore serviciului public de asistență socială, potrivit art. 7 alin. (3) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015;

2. în cazurile identificate de copii cu părintele unic susținător sau cu ambii părinți plecați în străinătate:
- a) efectuarea vizitelor la domiciliu, verificarea dacă a fost desemnată o persoană care să se ocupe de întreținerea copiilor pe perioada absenței părinților sau tutorelui, după caz, respectiv completarea fișei de identificare a riscurilor, în conformitate cu art. 2 alin. (3), (4) și (6) din Procedura aprobată prin HG nr. 691/2015;
 - b) monitorizarea cazurilor identificate și acordarea serviciilor specifice aprobate, așa cum prevede art. 4 din Procedura aprobată prin HG nr. 691/2015;
3. în toate cazurile identificate de copii în situație de risc, efectuarea vizitelor la domiciliu, completarea fișei de identificare a riscurilor, întocmirea planului de servicii în termenul prevăzut de lege și acordarea serviciilor aprobate, potrivit art. 10 alin. (1) și art. 13 alin. (1) din Metodologia aprobată prin HG nr. 691/2015.
- II. Primarul comunei Ciohorăni, județul Iași, va informa în scris instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Iași (cu sediul în municipiul Iași, Șoseaua Națională, nr. 43, parter, tel./fax: 0232/219.111, e-mail: avpiasi@avp.ro), cu privire la însușirea Recomandării și la măsurile dispuse, în termenul prevăzut de lege.

Avocatul Poporului,

Renate Weber
ROMANIA

